

2 Rozhovor se Zorou Čuchalovou | 4 LiPen – Zapomenutí sousedé | | 6 Ψ sádlo – nový literární spolek pro středoškoly | 9 Terezín má potenciál | 10 Noc literatury | 11 Gotické dvojce a Galerie ve dvoře | 12 Výtvarná příloha – Anna (Ruth) Žaludová

Knihovna jede!

V letošním roce to bude už sedmdesát let od doby, kdy se naše knihovna otevřela Litoměřičanům.

V krásné secesní budově, kde se dnes nachází, ale nesídlí od počátku. Přestěhovala se sem po třech letech působení ze staré radnice, kde byla v roce 1946, tehdy ještě česká městská knihovna, založena. Ve druhém patře radniční budovy tenkrát

nahradila knihovnu německou. Již dříve však v Litoměřicích působil čtenářský spolek, jehož počátky sahají až do šedesátých let 19. století. V padesátých letech století dvacátého se knihovna stává metodickým centrem a začíná spolupracovat s obecními knihovnami v okrese. Tuto službu doplnil v roce 1982 ještě autobus Škoda 706 RTO, který sloužil jako pojízdná knihovna a po patnáct let rozvážel

knížky i do těch nejmenších obcí v okrese. Byla to tenkrát tak trochu rarita.

Na náměstí v době, kdy bibliobus vyjel poprvé, už rok probíhaly rozsáhlé rekonstrukce, včetně změny vybavení interiéru. V květnu 1983 byla knihovna znovu otevřena a tehdy se její vedení spolu se zřizovatelem rozhodli přijmout nový název – Knihovna Karla Hynka Máchy. (pokračování na straně 10)

foto: archiv knihovny

Každý den ve stejnou dobu přijížděl na náměstí před knihovnu starý autobus – Bibliobus a já zapomínala na celý svět...

Bibliobus. Více na straně 2 a 3, rozhovor se Zorou Čuchalovou.

V pohodlí virtuálního rozhraní

Na jaře spustí knihovna nové webové stránky. Ty budou lépe splňovat současné nároky na funkční rozhraní pro čtenáře knihovny.

Často užívané odkazy po ruce a na očích

Web klade důraz na rychlý přístup ke čtenářskému kontu. To je totiž odkaz, který pravidelní návštěvníci webu nejčastěji používají. Na domovské stránce (tzv. homepage) budete moci rovnou zadat své přihlašovací údaje a vstoupit do přehledu vašich výpůjček.

Další často vyhledávané informace nalezne čtenář v části stránky věnované tzv. rychlým odkazům. Položka menu „Poprvé v knihovně“ přivede zájemce rovnou k hledaným informacím.

Nebude však chybět ani pevná struktura a hierarchie klasické nabídky menu, na kterou jsou naši čtenáři zvyklí: O knihovně, Pro čtenáře,

Oddělení knihovny, Regionální knihovny, Program, Projekty, Kontakty. V sekci Pro čtenáře naleznete například přehled a ceník služeb, knihovní řád, informace k meziknihovní výpůjční službě. V sekci Oddělení knihovny se dozvíte, jaký druh literatury a médií můžete na příslušném oddělení vyhledávat.

Na našem novém webu si rádi „zabrouzdáte“

Stránky přinesou přehled probíhajících akcí a možnost vyhledávat v nich například podle cílové skupiny, zaměření ad. Taktéž bude možné vracet se i v archivu akcí k již proběhlým a hledat podle různých kategorií.

Knihovna rozvíjí řadu aktivit pravidelně a soustředěně. Ty najdete v sekci Projekty. Mezi nimi zmiňme například Města čtou, Noc literatury, soutěž Máchovou stopou, Galerie Knihovny K. H. Máchy, Dopolodní klub aktivního stáří, Dokumentační centrum DOK, které budou mít svou stránku, na níž naleznete souhrn aktivit v rámci tohoto projektu už realizovaných a pozvánku na aktivity plánované.

Věříme, že čtenářům nový web zjednoduší přístup k často navštěvovaným odkazům a usnadní jejich používání a že zpřístupní informace o poskytovaných službách. Těšíme se na nový sdílený prostor.

-iě-

Sladkých 70

V letošním roce naše knihovna oslaví 70. výročí založení. Není to sice pověstná 100, ale přesto je to pěkné kulaté výročí, a my jsme se rozhodli, že ho určitě nenecháme bez povšimnutí. Malou ochutnávkou bude 23. března setkání s názvem Sladkých 70. Hlavní chod jsme si ale nechali až na podzim. Přípravujeme rozsáhlou výstavu z archivního materiálu, setkání s pamětníky a výročí věnujeme i podstatnou část našich novin.

Asi to není náhodou, že ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, současně Zorka Čuchalová dokončuje statistiku za loňský rok. Co kdybychom do ní trochu nahlédli? K tomu vzpomínání se to docela hodí. Přibýlo nám 80 nových čtenářů, takže teď je nás dohromady už bezmála 3 500; jednu třetinu z toho tvoří děti. Vloni jsme uspořádali celkem 350 akcí pro veřejnost, na které se přišlo podívat přes šest tisíc návštěvníků. Ne, nebojte se, nebudu vás nudit čísly. Ale tohle by vás zajímat mohlo: nakoupili jsme téměř 6 500 knižních jednotek a roční výpůjčky vzrostly o 8 000 titulů. To je skvělá zpráva! Znamená to, že se čte víc. Trochu si ujiždím na představě, že se jednou bude říkat, že Litoměřice jsou nejen malebným městem na soutoku Labe a Ohře, ale také – a možná především – městem čtenářů! Upřímně: cožpak by tomu mohlo být jinak? Vždyť zde působil nejen Karel Hynek Mácha, ale i František Gellner, Ludvík Kundera nebo Alfred Kubin. A víte, že do Litoměřic za svým strýcem z Prahy jezdil i Franz Kafka? Jak by se potom mohlo stát, že by Litoměřičané nečetli? Tohle všechno nás napadlo, když jsme o tom našem výročí hovořili v knihovně. A také jsme si řekli, že ta sedmdesátka není příležitost jenom ke vzpomínání. Naopak, minulost je přece neodmyslitelně spojená s budoucností. A najednou se nám ten náš legendární knihobus, který kdysi objížděl místní knihovny, spojil s tím, co teprve přijet musí. A byl z toho slogan KNIHOVNA JEDE. Upřímně si přeji, aby to byl spoj, který vás nikdy nezklame.

Karel Tománek

Zorka překračuje třicítku

V klíových zónách města, ke kterým knihovna bezesporu patří, bývá rychlost omezena na dvacet. Zora Čuchalová, zástupkyně ředitele, s kterou jsme připravili rozhovor pro letošní sváteční číslo, však již překročila třicítku. Místo pokuty by ale zasloužila vyznamenání. 33 let práce v knihovně a stále s úsměvem na tváři, to si zaslouží ocenění.

Pro knihovnu pracuješ už od roku 1983, můžeš nám prozradit, jaké byly tvé začátky? Na jaké pozici jsi začínala?
Po ukončení gymnázia jsem si sice podala přihlášku na vysokou školu, ale zároveň hned vedla má cesta do knihovny. Po této práci jsem toužila již od dětství. Pravidelné páteční návštěvy dětského oddělení, pátrání po nových knihách, oblibených autorech a následný dlouhý víkend schoulená v pokojíku s knihou... ty chvíle jsem prostě milovala. Zpočátku se zdálo vše beznadějně. Na vysokou školu jsem nebyla přijata, ale hlavně ani v okresní knihovně tou dobou nebylo žádné volné místo. Nastoupila jsem proto na městský úřad. Práce byla zajímavá, ale mě ve volnějších chvílích zajímal jen pohled z okna. Každý den ve stejnou dobu přijížděl na náměstí před knihovnu starý autobus – Bibliobus a já zapomínala na celý svět. Pozorovala jsem řidiče, jak nakládá tašky a krabice s knhami a vyrazí do okolních vesniček a vísek. A světe div se, neuplynul ani měsíc a na městský úřad za mnou přišel tehdejší ředitel okresní knihovny pan Fedor Doubek. Jestli mám ještě zájem o místo v knihovně, tak prý mohu nastoupit. A víte kam? Jako knihovnice do pojízdné knihovny – v tu chvíli se mi splnil sen. Nastoupila jsem 3. září 1983 a čekaly mě dva nejkrásnější roky – knihy, cestování za čtenáři, úžasný kolega a řidič autobusu v jedné osobě Stanislav Kosprd – co víc si přát.

Co se po těch dvou letech změnilo?

Za dva roky knihovnického cestování jsem znala opravdu každou náves i čtenáře. Ti již v hloučcích očekávali náš příjezd a nosili nejen knihy, ale často i horkou kávu a něco dobrého na zub. V té době šla naše „Barča“ na zasloužený odpočinek a očekávalo se zakoupení nového modernějšího autobusu. Já jsem ale mezitím odešla na mateřskou dovolenou. Po návratu jsem nastoupila do nově vybudované pobočky v Dukelské ulici, ale pouze na krátko, čekala mě další mateřská dovolená. V roce 1993 jsem přijala nabídku tehdejšího ředitele Dalibora Císaře a nastoupila na naučné oddělení. Tou dobou vznikl nový projekt – s novým rekonstruovaným oddělením. Došlo i k vybudování Regionálního informačního střediska. Pracovaly jsme na směny, poskytovaly informace, zajišťovaly uby-

tování turistům, doporučovaly zajímavé památky ve městě. Vše bylo nové, neznámé. První práce s počítači, do kterých se vkládal celý fond knihovny, knihovnické programy, statistiky... Zmatky, hrůza. Kde zůstaly naše milované papírové kartotéky? Kde zůstalo naše ranní poklidné počítání výpůjček, razítkování průkazek a zařazování katalogizačních lístků? Zvykly jsme si velice rychle. Když mě děti dorůstaly do školních lavic, přišla nabídka od tehdejší ředitelky paní Stanislavy Szaflnerové: „Nelákala by tě práce na dětském oddělení?“ – Lákala. Ale byly tam také počáteční strachy – dopolední besedy pro mateřské a základní školy. Do té doby žádné zkušenosti – co když mě děti nebudou poslouchat, moje vyprávění je nebude zajímat? Naopak, bylo to dalších pět krásných let, kdy mě malí čtenáři na dopoledních besedách doslova „nabíjeli“ energii a dobrou náladou. No asi se mi „pětiletky“ trochu dostaly pod kůži. Na dalším pracovišti – akvizici a katalogizaci – jsem strávila další hezká léta. Nakupovat voňavé nové knihy není přece jen tak. Musíte mít přehled o všem, co právě vychází, ale hlavně musíte dobře znát čtenáře, jejich zájmy a záliby. V dnešní době internetu je nakupování rychlejší a jednodušší. Ale chvíle, kdy se jezdilo s dvoukolákem přes náměstí do místního knihkupectví vybírat novinky, byly nezapomenutelné. No abych vše shrnula, vlastně kromě metodického oddělení, jsem od svého počátku pracovala kratší či delší období ve všech odděleních této knihovny. A právě proto tu práci miluji. Pořád mi nabízí, učit se a poznávat něco nového. V současné době je to třeba setkávání s novými zajímavými lidmi – autory, cestovateli, léčiteli, historiky – při přípravě a zajišťování zajímavých podvečerních besed. A zde bych také ráda poděkovala našim čtenářům, za stále nové podněty a kontakty na zajímavé osobnosti.

K čemu se využíval prostor dnešní galerie v minulosti? Vzpomínám si na setkávání členů litoměřického Art fóra brzy po revoluci. To ale asi nebyla ojedinělá aktivita. A co se tu dělo ještě dříve?

Na toto období si nevzpomínám, byla jsem tou dobou na mateřské. Sál byl ponurý, plný křesel – neutulný. V té době

byla knihovna ještě součástí celookresního centralizovaného systému a hlavním využitím sálu bylo setkávání knihovníků při poradách vedoucích městských knihoven. Později začal být využíván při dopoledních besedách se školami. Dětské oddělení bylo v té době velice malé a byl opravdu problém, pokud přišla třída s větším počtem žáků. Pravidelně byly pořádány pouze celostátní akce (Březen měsíc knih a Týden knihoven). Podvečerní besedy byly opravdu sporadické. Na čas se knihovnický sál stal oázou Modrému klubu – klub litoměřických autorů v čele s panem Ivo Chmelařem. Využití sálu – nynější galerie – přišlo až s příchodem nového pana ředitele K. F. Tománka. Staré obložení zmizelo a nahradily ho jasné barvy, nový interiér a literární podvečery připravované Jaroslavem Balvínem. A od této doby je v naší galerii neustále rušno: dopolední setkávání seniorů, besedy se žáky základních škol, odpoledne kluby tvůrčího psaní a klub pro malé děti – Pojď si hrát. No a navečer si při zajímavých besedách jako bonus můžete prohlédnout také výstavy, které zde pravidelně obměňujeme.

Na jakou dobu v knihovně vzpomínáš nejraději?

Nejraději vzpomínám právě na své začátky v naší „Barče“. Byl to takový můj malý svět, bibliobus a sklad s knhami. Měli jsme přesné třítydenní trasy a vozili čtenářům vše co si přáli, od povinné četby až po červenou knihovnu babičkám. Domů jsme se vraceli každý den večer v osm hodin. No přiznávám, nyní už bych z této pracovní doby tak nešála.

Tvoje láska ke knihám je nepřehlédnutelná. Jaké knihy máš nejraději?

Tiše závidím čtenářům, kteří chodí do knihovny pravidelně každý týden (jako já v období mládí) a odchází se stohem knih. Také mám na nočním stolku své „kupičky“, ale přiznám se, že někdy tam knihy zůstávají opravdu dlouho, než mám čas.

Mám například ráda knihy Josefa Formánka (Mluvití pravdu). V současné době mě přitahuje duchovní literatura, nyní mám na svém nočním stolku – Tolstého umění života a smrti – a myslím, že tu přečtu velice rychle.

Se Zorou Čuchalovou
rozmovovala Kateřina Minková

... chvíle, kdy se jezdilo s dvoukolákem přes náměstí do místního knihkupectví vybírat „novinky“, byly nezapomenutelné.

foto: fotoarchiv knihovny

40 326 + 2 546 = 73 místních knihoven

Knihy se čtou všude. Doma, ve vlaku, v parku, v knihovně ve městě, ale i v menších obcích.

Metodické oddělení ve druhém patře budovy je tak trochu tajnou komnatou, která se běžné návštěvníkovi naší knihovny neotevírá. Co se ale skrývá za dveřmi? Dvě usměvavé metodičky a záplava knížek. Jen za uplynulý rok dodaly naše pracovnice do 73 místních knihoven 40 326 knih. Ty putují do každé vesničky z metodického centra čtyřikrát ročně ve velkých taškách. Na skladbě titulů pro jednotlivé knihovny se jejich knihovnice s metodičkami domlouvají. Podle jejich konkrétního přání se vytvářejí soubory knih, které se do dané knihovničky dovezou. Nejčastěji se půjčují romány pro ženy (oblíbená autorka je „nesmrtelná“ Vlasta Ja-

voická nebo její jmenovkyně Pittnerová), dále pak mrazivé švédské detektivky (Kepler, Larsson) a velký zájem je nově i o knihy s erotickou tematikou. Taková Roštěnka, Třešinka nebo Nabíječ představují dnes velmi žádané zboží. U dětí pořád hrají prim Thomas C. Brezina a Věra Řeháčková. Také upíří romány a komiksy si našly cestu mezi naše děti. Dětská literatura tvoří 1/3 všech půjčených knih. Na místních knihovnách máme dohromady 2 546 čtenářů, z toho 893 dětských. Ti všichni chodí do knihoven, kde otvírací doba je třeba jen jednu hodinu týdně. Ale právě v této hodině se i v nejmenší obci dějí věci. Babičky se tady setkávají na kávé, maminky spolu s dětmi tvoří, knihovnice předčítají pohádky nejmenším, dělají se korálky, pedig, paličkuje se, prostě snad všechno, co vás napadne.

Knihovnice lokálních knihoven jsou nesmírně šikovné a ve své práci kreativní. Nejenže půjčují knihy, obsluhují počítač (ten je dnes již na všech knihovnách i s internetem), vyslechnou si spoluobčany, ale také podporují setkávání zájmových skupin, které v knihovně nacházejí své zázemí. Knihovnice vydávají kalendáře, kuchařky, zakládají kino (KINO VNA v Solanech), provozují turistiku, ovládají hrnčířské kruhy, vyrábějí nádherné šperky, pravidelně vystavují své výrobky na výročních trzích. Jsou to prostě kouzelnice. Pokud se chcete podívat pod pokličku nějaké knihovny, stačí si jí vyhledat na internetu. Každá naše knihovna v okrese má totiž své webové stránky!

-ek-

Karel Hynek Mácha 1/2016

Vydává příspěvková organizace
Knihovna Karla Hynka Máchy
v Litoměřicích

Mírové nám. 26, 412 01 Litoměřice
info@knihovnalitomerice.cz
tel. 416 732 453
www.knihovnalitomerice.cz

Editorka Kateřina Minková
Redakce Iva Červinková,
Tereza Jobová
Design Iva Červinková
Tisk Jiří Bartoš – SLON, spol. s r. o., Ústí nad Labem

Evidenční číslo Ministerstva
kultury ČR E 18798

ISSN 1803-7313

Z dopisů čtenářů

Samozřejmě, že jsem toto oddělení v dobách minulých navštěvovala, abych si vypůjčila nebo vrátila literaturu. Poslední moje návštěva byla letos v dubnu, přijížděla jsem si knihu Heleny Čapkové „Moji milí bratři“.
Prostory naučného oddělení mne celkem vzato nikdy nezaujaly. Pak přišla zmínka o rekonstrukci těchto prostor během prázdnin. To mne taky nezaujalo, ani jsem nepřemítala nad tím, co by tam tak asi mohli měnit. Naše milá lektorka nám zadala před dvěma týdny zádušný úkol. Prohlédnout výstavu fotografií paní Ilony S. a napsat o dojmu, který na nás fotografie udělaly. Po zadání úkolu vystoupil kolega Ivo Ch. se sdělením, že na naučném oddělení po rekonstrukci byl a že byl velmi mile překvapen účelností oddělení, výstavy si nevíšimnul. Tak tedy, co jsem mohla dělat? Navštívit naučné oddělení naší knihovny. Mé očekávání bylo překonáno. Vstoupila jsem do prostor naučného

ho oddělení jako do jiného světa. Klidná a milá atmosféra, knihy a časopisy výborně dostupné. Uspořádání nábytku vybízí k zasednutí a čtení publikací nebo jen vnímání ducha prostoru. Stolky i křesílka byly obsazeny čtenáři, kteří popíjeli ke studiu kávu, dělali si výpisky. Studovali se zájmem. Se zalíbením jsem sledovala paní, která si dělala výpisky z kulinařských časopisů, další si četla průvodce cizími městy, mladí muži pracovali na internetu. Ovzduší oddělení bylo pracovní. Najednou jsem se cítila o těch asi padesát pět let mladší, byla jsem v Univerzitní knihovně v Praze a s vrstevníky jsme vstupovali do tajů vědy a studia. Třešničkou na dortu je zahrádka. Romantické místo se zelení, křesílky a stolkem. Zdi zahrádek ještě budou chtít něco práce a peněz k úpravě omítky a oken sousedních domů, rozvést trublíky s kvetoucími muškáty či jinými letničkami. Prostor se stane zákoutíčkem, kde se bude moci

nejen studovat ale i snít. Celé naučné oddělení Knihovny K. H. Máchy vyzývá návštěvníka k plodnému prožití času při získávání nových poznatků, setkání se stejnými smýšlejšími čtenáři, k popití dobré kávy. Dojem z nového naučného oddělení je milý a překvapující. Doporučuji všem přátelům a známým jeho návštěvu.

Litoměřice 21. 9. 2015, Jana Svobodová

Zapomenutí sousedé

Spolek LiPen v únoru zahájil nový projekt s názvem **Zapomenutí sousedé**. Cílem tohoto projektu je seznámit veřejnost s pohnutými osudy německých antifašistů, kteří žili na Litoměřicku. Krátké pásmo osvětových akcí připomene, že mezi sudetskými Němci bylo mnoho těch, kteří bojovali proti fašismu.

Úvodní přednáška historika Oldřicha Doskočila „Co jsou Sudety? Češi a Němci v severozápadních Čechách, zvláště pak na Litoměřicku“ se konala 5. února 2016 a vzbudila značný zájem. Druhá přednáška „Osudy německých antifašistů na Litoměřicku“ se uskutečnila 18. března a nabídla konkrétní příběhy obyčejných lidí. „Vždyť po Mnichovu v roce 1938

nebyli v českém pohraničí jako první zatýkáni Češi ani Židé, ale němečtí antifašisté“, říká Oldřich Doskočil a pokračuje: „Je naší ostudou, že jsme si po listopadu 1989 na tyto lidi, občany německé národnosti, občany Československého státu, jež stáli na straně demokracie a Československé republiky, téměř ani nevzpomněli.“

Třetí přednášku s názvem Duchovní život německých vězňů v terezínském ghettu připravuje religionistka Lenka Doležalová a proběhne na začátku května. Přednášky na sklonku jara a léta doplní vzpomínková procházka.

Projekt Zapomenutí sousedé byl podpořen Ústeckou komunitní nadací z prostředků společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s.

Helena Učíková Lendacká

Oldřich Doskočil při úvodní přednášce k projektu Zapomenutí sousedé.

Křest knihy Dneska jsem viděl psa.

Dneska jsem viděl psa

Je název první knihy členů Spolku LiPen, která vyšla na konci loňského roku. O přípravách vydání jsme informovali v minulém čísle našich novin.

Knih je pojmenovaná podle jedné z třiceti pěti pověstí vztahujících se k našemu městu i jeho okolí. Některé texty vznikaly jako přepracované pověsti původní (inspirací byla kniha Staré pověsti ze Středohoří a Podkrušnohoří Františka Cajthamla z roku 1923), jiné jsou nově vymyšlené a odkazují například i na nová místa ve městě. Jejich příběhy proto nemají žádný historický určující základ. Tak vznikla pověst o vrbě v Parku Václava Havla či pověst vysvětlující původ kamenných soch na kruhovém objezdu v ulici Na Valech. Identita devíti autorů se skrývá pod piktogramy u jednotlivých textů, jejichž rozluštění je uvedeno v poslední části knihy společně s krátkými medajlonky.

Pro vytvoření ilustrací k příběhům oslovili členové spolku knihovnici z dětského oddělení Evu Weberovou, která pro svou tvorbu zvolila velmi neobvyklou techniku. „Chtěla jsem, aby volným prostorem v obrazech mohla procházet historie, proto jsem je vystříhala z papíru,“ svěřila se se svým záměrem autorka.

V závěru knihy navíc naleznete malý bonus v podobě pověsti z pera pokratického kronikáře Jana Škamly a básně Kalvárie od Jana Zelenky.

Pro zájemce je kniha k dispozici v oddělení registrace nebo ji můžete získat prostřednictvím kontaktního formuláře na webu www.spoleklipen.eu.

Kateřina Minková

Prvňáčci a jejich knihy

276 dětí z pěti základních škol Litoměřic je přihlášeno do již sedmého ročníku celostátního projektu **Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka**.

Tento rekordní počet a stoupající zájem pedagogů o spolupráci s knihovnou nás velmi těší. Snaha vzbudit u dětí zájem o četbu hned na začátku školní docházky je jedním z důležitých úkolů dětských oddělení. Programy, které pro ně připravujeme, se snažíme vytvářet co nejzajímavější a hlavně zábavné. Četbu doplňujeme o hry, hádanky a úkoly, které dětem pomohou zvládat nejen techniku čtení, ale hlavně pochopit přečtený text a probudit jejich fantazii. Při vymyšlení a tvorbě těchto programů čerpáme z knih nejen pro tento věk, ale také z titulů speciálně vydávaných jako „první čtení“. Většina vydavatelů dětských knih se touto literaturou zabývá. Patří mezi ně i nakladatelství Thovt a jeho edice „**První kroky ke čtení**“. Ta je rozdělena do skupin podle obtížnosti a označená, pro lepší přehlednost, svým logem. Pro úplné začátečníky je to „**Svět ukrytý v abecedě**“, kde jsou některá slova nahrazena obrázky.

Velmi zajímavá je skupina „**Zkusíme číst spolu**“, text je zde

rozdělen velikostí písma na část, kterou čtou děti a část pro rodiče. Těm nejzdatnějším čtenářům je určeno „**První čtení s poučením**“, krátké příběhy jsou doplněné o dvoustranu s faktickými údaji, například o pravěku, rytířích, nebo ze života zvířat.

Ani další nakladatelství nezůstávají pozadu. Například Grada ve své edici **Čtení pro prvňáčky** připravila knihy několika českých autorek. Od Zuzany Pospíšilové knihu *Do lavic*, ve které má každý prvňák svého skřítky, bez kterého se neobejde žádný úspěch ani legrace. Lenka Rožnovská zas napsala pohádkový příběh o obrově, který neuhlídá poklad, s názvem *Drak Natlučnos*. Od Markéty Vydrové je *Skřítek Šalvěj* o holčičce, která si vysní hodného skřítky. Mezi dětmi jsou velmi oblíbené příběhy o zvířátkách, proto je zaujala i krásně ilustrovaná série knih od Petra Bentlyho, *Zajíček rád čte, Zajíček se učí rád* nebo *Zajíček rád píše*, kterou vydalo nakladatelství Svojtka & Co.

Kvalitních knížek pro začínající čtenáře je naštěstí dost, tak máme z čeho čerpat i co nabídnout a rodičům prvňáčků z výběrem vhodných knížek rádi pomůžeme.

Alena Koudelková

Pasování druháčků na čtenáře, říjen 2015. Děti získávají průkazku do knihovny a jsou slavnostně pasováni rytířem do řádu čtenářů.

Knižní novinky dětského oddělení

hackeri v hloubi vesmíru

JIRKA
A NEPROLOMITELNÁ ŠIFRA
Lucy a Stephen
Hawkingowi
nakl. Universum

na stopě šílenému vědci

NOK A KNEDLÍČEK
ANEBO
DOBRODRUŽSTVÍ
SAFÍROVÝCH
LEDŇÁČKŮ
Bogdan Trojak
nakl. HOST

zaskakovat princezny není žádný med

PRINCEZNA
K PRONAJMUTÍ
Lindsey Leawitt
nakl. BB Art

třetí semínko k záchraně

DRAČÍ SRDCE 4:
VELKÝ TURNAJ
Ana Galán
nakl. CPRESS

skvělá zábava ze sedla koně i horského kola

DVOJČATA ANEB
CHAOS NA DRUHOU
Andreas Schlüter
nakl. Fragment

Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby

V rámci celostátní akce se Galerie Knihovny Karla Hynka Máchy pro tentokrát otevře dětem. Vernisáží v úterý 24. května 2016 v 17 hodin zahájíme Výstavu prací žáků výtvarného oboru ZUŠ Litoměřice.

Tvorba dětí nám neustále připomíná, kolik bezprostřednosti a emočního světa můžeme díky umění poznat. Výstava bude prezentovat výběr prací žáků výtvarného oboru ZUŠ za školní rok 2015–2016, které vznikly pod vedením pedagogů Jany Veselé a Mgr. Jana Choury.

-iě-

Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby je iniciativa propojující projekt UNESCO Týden uměleckého vzdělávání a evropský projekt Týden amatérského umění. Oba fungují již v několika evropských i mimo-evropských státech. Jde především o týden občanské angažovanosti v regionech a místech, během kterého se mohou představit široké veřejnosti nejrozličnější kulturní i vzdělávací instituce (divadla, muzea, koncertní sály, kulturní domy, školy, základní umělecké školy, zájmové kroužky ad.), neziskové organizace (spolky, obecně prospěšné společnosti) a další občanské iniciativy.

oficiální text kampaně,
více informací na www.amaterskatvorba.cz

A odkud se
spisovatelé
berou? Prostě
se narodí.
[psi: stadlo]

Ψ sádlo

Svět potřebuje knihy a knihy potřebují autory. A odkud se spisovatelé berou? Prostě se narodí. Naučí se psát, naučí se číst, ale hlavně se naučí dívat kolem sebe.

Namítnete, že to nestačí? Že potřebujete talent, aby z vás mohl být dobrý spisovatel? Jistě, špetka toho autorského umu se určitě hodí, ale základem každého, a to i toho spisovatelského, řemesla je vždy tvrdá práce. Bez ní to nejde. Chce to prostě psát a psát. A myslím, že se mnou budete souhlasit, že nejlépe od ruky nám jde práce, která nás baví. Taková, jakou často ani jako práci nevnímáme.

A o to především se v našem novém projektu, který je součástí programu KRE-KNI, snažíme.

Na začátku tohoto roku se zde dala dohromady literární skupina složená z mladých lidí z litoměřických středních i základních škol. Je to vlastně takový klub, v němž si zkoušíme techniky tvůrčího psaní, rozebíráme vlastní texty, debatujeme o knihách a literárních žánrech, o češtině. Výhodou našeho společenství je věková různorodost, která nám pomáhá k tomu, abychom byli kreativnější, nenutí nás mezi sebou soutěžit, ale naopak vyzývá k zajímavým experimentům. Naš klub je otevřený každému, kdo má chuť to zkusit.

Na jednom z předjárních setkání získala skupina i svůj název Ψ sádlo (čti: psi sádlo), podle kterého ji všude poznáte. Chystáme totiž také autorské večery a snad se podaří vydat i nějaký sborník.

-km-

Internetové podsvětí

Není to tak dlouho, co jsem si pročítala svůj oblíbený časopis zovoucí se Enigma (kdybyste nevěděli – je to téměř stostránkový magazín určený převážně pro šílence zajímaví se o paranormální jevy, konspirační teorie, ufouny, duchařské historky a všelijaké jiné morbidnosti, jinými slovy něco přesně pro mě) a natrefila jsem na velice zajímavý pojem, a to sice na DEEP WEB. Ačkoliv nejsem žádný IT fanatik, programátor, hacker či něco podobného, bylo pro mne objevení deep webu vcelku intenzivním zážitkem. Inu, když se člověk dozví o tom, že někteří lidé, již pracují v restauracích, postují na deep web návody k tomu, jak připravit lidské maso, je to intenzivní zážitek asi pro každého normálně smýšlejícího jedince.

Nebudu ale předbítat. Všechno popořadě. Nejdřív si hezky vysvětlíme, co to vůbec onen deep web je. Všechno, co najdete prostřednictvím běžného webového vyhledávače (Google, Yahoo, Seznam, Atlas, atd.) je takzvaný surface (=povrch-

vý) web. Zbytek představuje deep web. Je to buď všechno, k čemu se dostanete pouze prostřednictvím speciálního prohlížeče (Tor) nebo to jsou informace, ke kterým máte přístup až po zadání hesla. To znamená, že i vaše e-mailová schránka je deep web. Facebook je deep web také, protože profil a fotky některých uživatelů vám budou zpřístupněny až poté, co se přihlásíte ke svému účtu.

A jak se tedy dá na deep web dostat? U e-mailu a Facebooku vám stačí se jen přihlásit, pokud však vaše malíčkost touží po pádu do opravdového Maelströmu internetu, musíte si, jak jsem již zmiňovala, nainstalovat speciální prohlížeč Tor. Nebudu vám dopodrobna vysvětlovat, na jakém principu tento software funguje, protože tomu sama rozumím asi jako koza petrželi. Řeknu jen, že vám umožní na internetu skrýt vaši identitu a vámi přenášena data. Vypráví se, že když se nějakí neopatrní lidé dostali na deep web, přišel jim e-mail s jejich přesnou adresou a vzkazem „Už nikdy sem nechoď“. Myslím si, že to je jen povídačka, která se vypráví neposlušným programátorům před spaním, nýbrž je nutno zdůraznit, že anonymita je na deep webu velice důležitá – kdybyste to-

tiž (i když třeba jen omylem) neanonymně navštívili stránky, které nejsou tak úplně legální, mohlo by se vám stát, že si pro vás přijdou „chlupatý“.

A nyní se konečně dostáváme k tomu nejzajímavějšímu. Součástí deep webu je takzvaný dark (=temný) web. To, co se na něm nachází... no, je to hnus, velebnosti. To musím uznat i já, velice otrlý člověk s žaludkem zoceleným z gore hororů. Já osobně jsem dark web nenavštívila, všechny informace, které vám tu o něm teď zmíním, pochází z mého soukromého výzkumu spočívajícího ve sledování YouTube videí, v nichž někdo navštěvuje dark/deep web za mě.

Teď prosím osoby se slabším žaludkem a citlivější jedince, aby přestali číst. Myslím to vážně. Nechci být zodpovědná za to, že se pro vás kvůli mému článku staví žíznice, co vás oblečou do slušivé bílé kazajky.

První věc, kterou je dark web přímo přesycen, je pedoflie. Individua s touto úchylnkou zde zveřejňují jak dětskou pornografii, tak i mučení dětí, obrázky mrtvých dětí (není zvěcnost, když u takových obrázků narazíte na komentář jako „krásně uříznutá hlava, chválím“) či příručku pro pedofily.

Poprvé jsem jej zažila na louce ohraničené mohutnými listnatými stromy. Zem plná rozkvetlých květín a různorodých živočichů. Rozpustila jsem si kadeřavé vlasy, zula si boty (tou dobou ještě nebyla půda prohřátá) a bezmyšlenkovitě jsem se rozeběhla. V mém vnímání se vše zpomalilo. Slyšela jsem tlukot srdce, každé vydechnutí. Neuvěřitelný pocit volnosti. Cítila jsem každíčkým kouskem svého těla okolní svět. Vnitřní podstata se zvětšila. Nespoutaná pravidly jsem křičela a celá se chvěla. Tančila jsem na hudbu svého srdce, smála se a přitom si stírala slzy z tváří.

Když si tak vzpomínám, vypadalo to zcela jistě groteskně z pohledu cizího a v onu chvíli nežádaného. A o to šlo! Nikdo se nedíval. Byla jsem sama sebou.

Několik dalších přežitých let jsem nic podobného nezažila. Můj útek směřoval k tělesnému uspokojení. Domnívala jsem se, že když se někomu bude líbit mé tělo i s jeho nedokonalostmi, udělá mě to šťastnou. Hluboce jsem se mylila. Jednalo se jen o povrchní záležitost. A nakonec jsem se ještě sama sobě hnusila. Vím však, že jsem nebyla jediná, kdo takto „řeší“ své problémy... Ale nebýt tohoto, nepoznám se s mužem, jenž mi ukázal cestu do mého nitra.

Má dlouho utajovaná tajemství, moji černí psi, vyšli na povrch a on je má rád. Má rád mé jizvy na nohách, břišku, rukách a i na srdci. Má rád mě se všemi nekonečně tmavými skulinami, za něž jsem se tolik styděla! Proto se nyní přijímám i s nimi. Cítím se bezpečně a s úctou ke své osobě. Cítím se milována sebou i jinými. A cítím se šťastně.

Kárl von Leiteritz

Herečka v podzimu

*Ach drahý, už je zase podzim
Plný barev, javorových křidélek.
Už nedostávám role Popelek
Však večer zase na scénu, pokolikáté už?
Jedna žena, jeden muž
V tom věčném dialogu doberem se záhy
Že dobrý život je jak spravedlivé váhy
Na misku duše - umění jsem dala
Na misku těla – co potřeby jsem měla
V rolích, co časem přišly, nechala jsem kousky sebe
Ty tady zůstanou, až přijdu do nebe
Radosti bytí mého je –
Předala jsem poselství Thalie*

Miroslav Anděl

Klub tvůrčího psaní Spolku LiPen, který se každé úterý schází v naší knihovně, si na své členy často vymýšlí roztodivné úkoly, sloužící k obohacování slovní zásoby i povzbuzení fantazie. Zde se v textu musely objevit obrazy jako „krev je hutnější než voda, podzim, stárnoucí herečka či chybující policista“, které jsme si vypůjčili z internetového nástroje R. Nekudy Příběhovac. Jak si se zadáním poradili dva z našich autorů, posuďte sami.

-km-

Téma

*Počítač v pracovně do noci září
neposkvrněný slovem poeta,
ten smuten usedl, chmury má v tváři.
Múza, ta mrcha kamsi odlétá.*

*A krev, teď hutnější než voda
rychleji tepe starým tělem.
Běda, co sílu mu teď dodá
k střetu s tím slovním nepřitelem?*

*Stárnoucí herečka, policajt v díře,
ten, kdo to vymyslel, je ale zvíře.
Jak najít řešení a vnitřní klid?
Nechte mě, proboha, bez témat žít!*

*Ach moje drabá, podzim je tady,
chyba se vloudila, schovej své vnady.
Pravda je smutnější, než moje touha.
Byla to bohužel jen fikce pouhá.*

*Chybovat lidské je, odpusť mi, drabá.
Bohužel zůstala jenom ta snaha.
Autor se zasekl, loví teď slova,
deprese útočí znova a znova.*

*Stárnoucí herečka skrývá své vnady,
Co naplat, drahý můj, podzim je tady.
Zlotřilí poldové volají z basy
a chudák poeta jen rve si vlasy.*

Jan Zelenka

Tereza Jobová, 3. ročník, SŠPgHS Litoměřice, Ψ sádlo

Máchovou stopou

Knihovna vyhlašuje osmý ročník literární soutěže. Soutěž je určena: 1. středoškolákům, 2. dospělým (studenti vysokých škol, absolventi atd. bez věkového omezení). V obou kategoriích mohou soutěžící posílat pouze povídku do rozsahu maximálně 4 normostrany (1 normostrana čítá 1 800 znaků vč. mezer), tentokrát na volné téma. Soutěžní díla posílejte na e-mail machovoustopou@seznam.cz. Na závěr dokumentu se soutěžním příspěvkem je nutno uvést: celé jméno autora/autorky, kategorii, e-mailovou a poštovní adresu. Uzávěrka zasílání příspěvků je 31. 8. 2016. Příhlášený mohou být pouze dříve nepublikované texty.

literární soutěž Máchovou stopou 2016 vyhlášeje Knihovna K. H. Máchy v Litoměřicích pod záštitou starosty města Ladislava Chlupáče. Zasláné práce bude hodnotit soutěžní porota, jejíž složení bude zveřejněno prostřednictvím internetových stránek knihovny, nejpozději do 4. května 2016. V obou kategoriích budou vyhlášena první, druhá nebo třetí místa, případně čestná uznání, porotci ale nejsou povinni obsadit všechny pozice (v minulosti např. nebyla vyhlášena první místa). Vítězní literární příspěvky budou oceněny knižní odměnou. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne v listopadu 2016 v Litoměřicích a bude spojeno s neformálním rozborovým seminářem pro oceněné a kulturním programem pro veřejnost.

Jeden účastník může do soutěže zaslat nejvýše jedno dílo. Nepřijímáme příspěvky od autorů oceněných v minulých ročnících Máchovy stopy. Soutěžící zaslaním příspěvku vyjadřuje souhlas s případným zveřejněním svého díla bez nároku na honorář a uděluje organizátorovi souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů pro účely organizace soutěže včetně jejich zveřejnění, to vše v souladu se zákonem č.101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů. Soutěžící prohlašuje, že je autorem zaslaných příspěvků a že si není vědom, že je jakákoliv třetí osoba jeho práva zpochybňovala nebo se bránila jejich zveřejnění. Pořadatel si vyhrazuje právo zmínit podmínky soutěže, případně soutěž zrušit. Na hmotné odměny není právní nárok.

Jaroslav Balvín

Dítě číslo 44: V ráji není žádný zločin

Pravda vítězí, ale občas ne úplně tak, jak bychom si přáli. To by mohlo být heslo románu anglického spisovatele Toma Roberta Smitha „Dítě číslo 44“. Kniha byla v České republice vydána v roce 2009, její filmové zpracování pak vyšlo do kin v první polovině minulého roku. Kromě Dítěte číslo 44 napsal Smith ještě knihy Agent 6 a Utajovaný projev, které na zmíněný román navazují. Studoval na Univerzitě v Cambridgi a poté v Itálii absolvoval kurz tvůrčího psaní. Z jeho scénářistické tvorby bych chtěla vyzdvihnout televizní seriál London Spy, nad kterým jistě bude plesat srdce každé správné „fujoshi“ (=dívka, která má ráda mužské romance). Nyní ale zpět ke knize.

Zoufalství, pochybnosti, homofobie, sériový vrah, socialismus, slepá poslušnost, odvaha... o tom všem a ještě o něčem dalším je thriller Dítě číslo 44. Ale myslím, že příběhy z doby komunistického Ruska nejsou pro mladé lidi úplně ten pravý šálek čaje, tento román mezi takové případy rozhodně nepatří.

Kniha pojednává o tom, jak agent MGB Lev Děmidov pomalu, ale jistě, ztrácí svou slepou víru v neomylnost komunistického režimu. Musí přesvědčit kolegu, jehož syn nedávno zemřel, že smrt jeho dítěte byla pouhopouhá tragická nehoda, protože vražda je samozřejmě jen kapitalistická nemoc. Odmítá udat svou manželku za vlastizradu, a tak je i s ní poslán do exilu do malého zaostaleho městečka. I zde se objeví případ mrtvého dítěte, které bylo údajně zabito při nehodě. Tento případ je až nápadně podobný tomu předšlému. Ve Lvovi začínají klíčit pochybnosti. Co když to nebyly jen tragické nehody, ale někdo tyto děti chladnokrevně zavraždil? Dochází k názoru, že i v takovém ráji, jakým je Sovětský svaz, se vyskytuje zločinnost, a tajně se vydává po stopě sériového vraha.

Toto dílo je napsáno tak poutavě, že když ho začnete číst, třeba v osm večer a po „chvilce“ se podíváte na hodiny, bude jedna ráno. Věřte mi. Bude. A možná, že se čtením skončí te až za východu slunce. (Kdyby vás to zajímalo – tomu stavu, v jakém se po takové noci budete pravděpodobně nacházet, se anglicky říká „the book hangover“, volně přeloženo do češtiny „knižní vopice“ – je to způsobeno čtením dlouho do noci, popř. do velmi brzkého rána, po kterém se člověk cítí asi jako při normální „vopici“, akorát s tím rozdílem, že mu většinou není až tak špatně – ale teď zpět ke knize.)

Pokud máte rádi psychologické thrillery, které jsou zaměřené spíše na tu psychologickou část, s Dítěm číslo 44 určitě neslápnete vedle. Milovníci komplikovaných postav si přijdou na své také. Ve Lvu Děmidovi se prolíná osobnost nestorového masochistického příslušníka MGB (předchůdce KGB) a nainivního snílka, který věří ve své utopické ideály a myslí si, že bojuje za dobro a ve prospěch všech, i když to tak ve skutečnosti vůbec není. Při čtení některých pasáží knihy jsem měla chvíle, kdy jsem téměř umírala touhou Lava nakopat do jisté zadní části těla za to, jak chladnokrevně se choval k nevinným lidem, ale při jiných scénách jsem ho zase chtěla obejmout a už nikdy ho nepustit, protože mi ho prostě a jed-

noduše bylo líto. Takto citově náročný je vlastně kompletně celý román, už jenom kvůli tomu, že tam umírají děti a že se děj odehrává ve stalinistickém Rusku, kde vás mohli – bacha, spoiler – zastřelit jen za to, že jste ošetrili psa jakéhosi amerického úředníka.

tedně něco k filmovému zpracování tohoto románu. Za zřetřování tohoto díla je zodpovědný nepříliš známý 38 letý švédský režisér a scénárista Daniel Espinosa, který v roce 2003 zakončil studium oboru režie na Dánské národní filmové škole svým absolventským filmem Bokseren (Boxer), jež se setkal se spoustou pozitivní kritiky. Jeho asi nejznámější a na ČSFD nejlépe hodnocený film se jmenuje Snadný prachy. Mezi Espinosovy další počiny patří například Nepřítel pod ochranou, Láskava navzdory a Babelsblat noc.

Na začátek bych měla říct, že pokud jste ještě nečetli knihu, na film rozhodně neukoukejte. Vážně. At vás to ani nenapadne! Ano, u některých filmů se ale stává, že jsou mnohem lepší, než jejich knižní předloha, ale to u Dítěte číslo 44 rozhodně neplatí. Ještě by vás totiž mohl zbytečně odradit od knihy. Z většiny scén vám nabídnou jen takovou ochutnávku, že si sotva stihnou přivonět a už vám servírují další výjevy. Nějaké části knihy vynechal režisér Daniel Espinosa úplně a jiné scény zase probíhájin jinak, než jak byly popsány v knize. Kvůli částečné přeskakování v ději může nezasecžený člověk zažít spoustu „wtf moments“, tedy momentů, kdy prostě nebudete vědět, proč a na jak určitá postava dělá to, co dělá, a jak budete všechny vůbec zapadají do příběhu. Logičnost prostě není zrovna silnou stránkou tohoto filmu. Další věc, která mne velice iritovala, je ta, že všechny postavy jsou Rusové, ale nikdo tam rusky nemluví; všichni šprechtí anglicky s velice vtipnými rádo-by ruským přízvukem: „Åjem šurrj jji rrriláze murrndrrr is strrikrrr e kaplittis dyzjs“. Aneb znělé R to vždycky jísti.

Jasně, chápu, že se tvůrci chtěli aspoň trochu přiblížit žánru, ve které se tento román odehrává, ale takovéto hrátky s akcentem pro mne prostě byly vysloveně rušivým elementem. Abych ale nenekritizovala, musím vydvihnout herecké výkony mých oblíbenců Toma Hardyho, Garyho Oldmana a Noomi Rapace, které byly jako vždy brilantní, ale, bohužel, ani ty moc nezachránily film, který působil, jako by se jejich režisér nemohl rozhodnout, jaké dějové lince se vlastně chce věnovat dříve. K vizuálnímu zpracování filmu však nemám žádné výtky, plus dávám hlavně za natočení scény na Letné, kdy musel v létě štáb uměle zasněžit několik ulic a herci se v tom největším horku museli procházet v kabátech z důvodu takového toho „zima-jako-v-Rusku“ efektu. Některým lidem se tento film může zalíbit také proto, že si u některých záběrů zajásá: „Jééé, to je naše metro / město / nádraží!“, poněvadž byl ročený převážně v České republice (např. v Národním muzeu, na Senovážném náměstí, Hlavním nádraží v Praze, Smíchovském nádraží...)

Na konec bych chtěla podotknout, že v zemi, kde se Dítě číslo 44 odehrává – v Rusku – bylo promítání tohoto filmu zakázáno. Údajně z toho důvodu, že v době, kdy byl film uveden do kin, probíhaly oslavy 70. výročí vítězství ve druhé světové válce a naši ruští druzja prostě v ten moment nechťeli na strýčka Stalina házet špinu.

Tereza Jobová, 3. ročník, SŠPgHS Litoměřice

Terezín má potenciál

Multifunkční prostor magazín se svým uživatelem poprvé otevřel na začátku října 2015. Měl by svěžit a dynamický způsobem sloužit jako centrum kultury a vzdělávání nejen obyvatelům Terezína. Hosté z celého světa mají možnost podílet se na sestavení a uskutečnění celoročního programu aktivit, které mohou ze zájmu magazínu přesáhnout i do tereziňských ulic.

o co nám jde?

Jysme Lenka Kahuda Klokočková – grafička a Daniel Kahuda – hydrogeolog a hudebník, tedy oba máme blízko k umění, vědění, zkrátka ke kultuře obecně. V říjnu 2015 jsme pět z vás otevřeli podnik magazin situovaný přímo na terezínském náměstí. Proč právě tady? Inu, velký, rohový, světlý prostor bývalého obchodu s tabákovými výrobky se nám líbil a nadšením jsme se zde pustili do realizace hned několika záměrů. Především nám jde o setkávání a vzdělávání lidí, tedy organizujeme výstavy, přednášky, pravidelné kurzy, projekce, tvárné workshopy, divadelní představení, koncerty ad. Také postupně rozvíjíme nezávislé infocentrum nejen pro mladé, ale i program tematických průvodcovských služeb a v neposlední

řadě půjčovnu městských kol. Naše počiny mají za úkol vnést život a radost do pevnostního města – bývalého ghetta Terezína. I na takovém místě může člověk prožívat krásu, pozitivní náladu a touhu po poznání. Vnímáme současný Terezín jako akropolis, která má potenciál.

naše práce

U nás v multifunkčním prostoru magazin se zabýváme hned několika věcmi najednou:

- výstavy, každý měsíc nová výstava současného umění mladých tvůrců
- knihy, dětské knihy, terezínská a židovská tematika, český a cizojazyčný
- design, ruční práce českých / lokálních designérů
- vzdělávání nejen pro školy, *chtěli byste zde realizovat vlastní projekt? Ozvěte se nám.*
- přednášky
- výtvarné kurzy, pro děti i dospělé, jednorázové i dlouhodobé
- kurzy tvůrčího šití
- ručně připravovaná káva pro hosty galerie, lokální férové limonády a další
- *brzy:* akce ve veřejném prostoru / nezávislé mladé infocentrum / tematické průvodcovské služby / půjčovna městských kol

manifest

Podpora lokálních tvůrců a společů a živnostníků, řemeslných zboží a obchodování, malých českých nakladatelů, kreativity, umění a vzdělávání, komunitního života, sousedských vztahů, maminek s dětmi, cyklistů, cizinců, charity, dětí, seniorů, postižených lidí, zvířat, kvalitního a příjemného prostředí k životu, dobrovolnické činnosti, dobrého jídla, kvalitního a příjemného prostředí k životu, spolupráce a odhodlání k proměňování snů ve skutečnost (všechno jde, stačí jen chtít), „HateFree Zone“, respekt a tolerance bez strachu, násilí a nenávisti.

Nezávislý apolitický přístup.

lidé

Lenka Kahuda Klokočková (hlava magazínu, lektorka výtvarných kurzů) / Daniel Kahuda (technická, hudební a morální podpora) / Eliška Faustusová (lektorka kurzů tvůrčího šiti).

kontakt

magazín / náměstí ČSA 87, 411 55 Terežín
kahuda.klockockova@gmail.com / +420 606 875 606
facebook: magazin.terezin / web: magazin-terezin.com

Lenka Kahuda Klokočková

**Knižní
novinky
oddělení
beletrie**

záhady v porodnici

POKREVNÍ SESTRY
Kateřina Janouchová
nakl. Mladá fronta

co se děje v Alabamě

POSTAV HLÍDKU
Lee Harper
nakl. Mladá fronta

s intuitivním
smyslem pro
poetiku

ZEĎ VZPOMÍNEK
Anthony Doerr
nakl. MOBA

**samozvaní
strážci
spravedlnosti**

ČERVENÁ LUCERNA
Graham Masterton
nakl. HOST

kněžna
Ludmila –
pragmatická
vládkyně

HŘÍŠNÁ SVĚTICE
Jan Bauer
nakl. MOBA

(Pokračování ze strany 1) Ve stejném roce byla také otevřena pobočka v Pokraticích.

Na jaře roku 1986 byl vytvořen celookresní centralizovaný systém knihovnických agend pro knihovny okresu. Vše ještě “ručně.” Teprve o čtyři roky později začala knihovna postupně přecházet k práci s výpočetní technikou. Zakoupila svůj první počítač a přes systém ISIS/MAKS, automatizovaný knihovní systém Lanius, se dostala až k nové verzi systému Clavius, který používá k evidenci dodnes. V roce 1996 proběhla v budově další významná rekonstrukce a součástí naučného oddělení se stalo tzv. Regionální informační středisko.

Jednadvacáté století

Přelom tisíciletí přinesl knihovně další změny v podobě obnovy a restukturalizace interiéru. Rozšířil se prostor pro dětské oddělení. Uživatelsky přívětivé prostory byly rozčleněny pro mladší a starší děti s místem na výtvarné činnosti. Dětem je určen také kroužek Šperkovnice. Jsme hrdí, že knihovna obdržela titul Společnost přátelská rodině.

Poslední změnou, která se udála v loňském roce, byla obnova oddělení naučné a zájmové literatury.

Knihovna je nyní nejen místem, kde si můžete vypůjčit knihy, ale stala se i prostorem ke sdílení. Získala zcela nový komunitní rozměr. Zapojuje se do celorepublikových knihovnických akcí, jako je Týden knihoven, Noc s Andersenem atd. Probíhají autorské večery se spisovateli, cestovatelské přednášky, besedy o historii, jazykové a jiné kurzy, pořady pro školky i žáky základních a středních škol. Knihovna rovněž poskytuje svoje prostory a kulturní zázemí pro setkávání různých zájmových skupin, spolupracuje např. při pořádání filmového festivalu, zapojila se do mezinárodní akce Noc literatury, organizuje Dny poezie či literární soutěž Máchovou stopou. Oblíbené jsou také přednášky na téma zdravého životního stylu a bylinkové poradny. Významnou součástí se staly výstavy, vernisáže a workshopy s výtvarníky.

Na všechny akce jste srdečně zváni. Nastupte s námi do imaginárního bibliobusu, který je naším letošním symbolem, a nechte se vézt do krajů zábavy a inspirace.

Rozjedte to s námi!

-km-

Výzva k výstavě SLADKÝCH 70

Prohlédněte své archivy fotografií, filmů a textů. Objevíte-li skryté poklady, ve kterých figuruje naše knihovna, potěší nás, pokud se o ně s námi podělíte. Z unikátních dokumentů na podzim sestavíme výstavu. A vy budete její součástí.

Kontaktujte prosím Ivu Červinkovou: iva.cervinkova@seznam.cz.

foto: Jaroslav Knihovna

foto: fotoarchiv knihovny

Knížní novinky naučného oddělení

příběh o velkém respektu na pozadí 2. sv. války

STALIN A ROOSEVELT – PORTRÉT PARTNERSTVÍ
Susan Butlerová
nakl. JOTA

s důstojností, laskavostí i půvabem

S MADAME CHIC NA ÚROVNI
Jennifer L. Scottová
nakl. Mladá fronta

320 km běhu Himálajem, světový rekord v silničním běhu

BĚŽKYNĚ – KRÁTKÝ PŘÍBĚH O DLOUHÉM BĚHU
Lizzy Hawker
nakl. Mladá fronta

krásná zahrada s minimální údržbou

PERMAKULTURA
Shein Christopher
nakl. EUROMEDIA GROUP, k.s.

vyrovnejte se se stresem jinak než čokoládou

NAKRMTE SVÉ EMOCE A ZHUBNĚTE JEDNOU PROVŮZDY
Jennifer L. Taitzová
nakl. Barrister & Principa

Letošní Noc literatury opět na nových místech

Oblíbený literární happening, který představuje během jednoho večera současnou evropskou literaturu v podání známých osobností či herců, se uskuteční již potřetí také v Litoměřicích.

Projekt organizují Česká centra ve spolupráci s pražským sdružením evropských kulturních institutů sítě European Union National Institutes for Culture a kulturními odděleními zahraničních velvyslanectví. Každá z 22 účastnických zemí představí v rámci Noci literatury 2016 dílo jednoho svého současného autora. Řada autorů přijíždí na Noc literatury osobně v rámci své následné prezentace na knižním veletrhu Svět knihy. V letošním desátém ročníku to bude rekordních 9 spisovatelů, se kterými se můžete setkat v Praze. Loni se projektu účastnilo 75 měst ze 13 zemí.

V našem městě se organizování této akce ujal Spolek LiPen ve spolupráci s naší knihovnou. V předchozích ročnících jsme představili tvorbu významných autorů. Mezi nimi to byli např. portugalský prozaik, tvůrce animovaných filmů, hudebník a zemědělec Afonso Cruz (ukázku Koschekova loutka výborně přednesl písničkář Jan Burian), finská autorka, scenáristka a novinářka Emmi Itäranta, belgická vlámský písař prozaička Annelies Verbeke či Sylwia Chutniková, která je známá nejen jako výborná polská spisovatelka, ale také jako sociální aktivistka bojující za práva matek. Litoměřičané při putování za literárními klenoty navštívili zajímavá místa, starý železniční tunel, jezuitskou hvězdárnu, barokní kostel Zvěstování Panně Marii či litoměřické podzemí. Letošní ročník připadá na středu 11. května a první čtení začnou v 18 hodin. Nahlédneme do Galerie ve dvoře, Dračí čajovny a číst se bude také na schodech před hlavním vchodem do Gymnázia Josefa Jungmanna. Čtení probíháji paralelně, ukázky se opakují vždy v půlhodinových intervalech, takže si sami můžete zvolit pořadí míst, která během večera navštívíte. Těšit se můžete také na bohatý doprovodný program. Sledujte aktualizace na našem webu.

Kateřina Minková

Gotické dvojče a Galerie ve dvoře

Jedinečným prostorem pro setkávání výtvarného umění s historií a geniem loci je tak zvané gotické dvojče. V roce 2017 zde zahájí 20. sezónu Galerie ve dvoře, kterou organizuje Irena Skopalová.

Ke konci loňského roku proběhla v prostorech gotického dvojčete přednáška s Ing. arch. Bohumilou Šatrovou o stavební historii této unikátní budovy. Významnou a odvážnou studii provedla k této zajímavé zástavbě domů Milena Hauserová. Její studie a informace získané ze stavebního průzkumu a z dobových fotografií dokazují, že Dvojče nestálo v dvorním traktu Jezuitské ulice takto osamocené. Větším otazníkem je jeho funkce. Unikátní renesanční srubová prostory, jejíž datace je určena do období od konce 15. století až do první poloviny 16. století, poukazuje svou velikostí na důležitější funkci běžného obytného prostoru. Je zřejmé, že byl úzce spjat s domy, jejichž parcely směřovaly do ulice Jezuitské.

Po rekonstrukci, která probíhala od 60. let 20. století můžeme sledovat záměrné přiznání výjimečnosti stavebních prvků – jako je například odhalení srubového charakteru v interiéru největšího prostoru (dříve byla místnost omítnuta). Budova získala přístup do patra po zděném schodišti, které funkčně vyhovuje současnému využití. Ze studie Hauserové si můžeme vytvořit představu, že dvojče bylo přístupné dřevěnou pavlačí z domu U modrého hrozu (průčelí v Jezuitské ulici), který má velmi úzkou parcelou s původním gotickým jádrem a vytvářel tak rozšíření obytných prostor. Pokud bychom chtěli pochopit řadu otazníků týkajících se této budovy, je nevyhnutelný celkový pohled na vývoj zástavby v jejím okolí.

Rozhovor s Irenou Skopalovou

Jak vznikla Galerie ve dvoře?

Byla to náhoda, v devadesátém šestém roce se nabídla možnost založit v tomto prostoru galerii. A tentýž rok podstoupila budova nezbytné opravy. V létě roku 1997 jsme mohli zahájit první výstavu. Od té doby vystavujeme nepřetržitě až dodnes.

Po celou dobu byla tedy galerie v pronájmu u muzea, které ještě donedávna používalo přízemní prostoru jako depozi-tář. Po vyhlášení konkurzu na pronájem v roce 2015, se vedle řady zájemců přihlásil i spolek galerie. Prostor byl pronajat Galerie ve dvoře.

Ano, díky tomuto rozhodnutí můžeme v historicky unikátním měšťanském domě, jehož jedinečná centrální roubená místnost z období renesance je charakteristickým výstavním prostorem, dále provozovat galerii.

Osobně si myslím, že tomuto prostředí galerie velmi svědčí. Samotná náplň výstav v roce 2015 ukazuje na velké obohacení kulturního života města.

V loňském roce jsme již tradičně vystavovali práce z Česko-německého sympózia Proudč-

ní | Strömungen. S organizátory tohoto sympózia Kulturním centrem Řehlovice a spolkem *riesa efau. Kulturním fórem Drážďany* spolupracujeme již od roku 2000, tedy 17 let. Riesa efau zde pořádala také multiplikační česko-německá setkání.

Rok 2015 byl také prvním rokem myšlenky uskutečnit Dva týdny česko – rusko – ukrajinské kultury ve Dvojčeti, které byly plně výstav, koncertů a přednášek.

Letošní sezónu zahájila výstava fotografií, na co se můžeme těšit dále?

V současné době bude končit výstava autor-ských fotografií Andreje Barly a Pravoslava Flaka. V dubnu proběhne výstava fotografií Zdeňka Kováře, který je Litoměřickým rodákem a v současné době žije a pracuje v Praze. V od 1. 5.–30. 6. proběhne v Galerii ve dvoře festival inspirovaný japonskou kaligrafií TWINS@WINDOWS. Vystaveny budou současně kaligrafie a malby tuší Sumi-e na brokátem lemovaných svících a vějířích z rýžového papíru, doplněné další Sumi-e tvorbou, porcelánovou ikebanou a 3D Window projektem. Vystavující jsou členové skupiny asijského umění v Minnesotě: Ming Chiao Chapter of Sumi-e Society of America.

V rámci tohoto festivalu uspořádáme také řadu přednášek a workshopů (např. japonská poezie, kaligrafie, reiki, japonský meč, tchaj-ťi, orientální medicína, úvod do japonské kuchyně, japonská zahrada a další).

V galerii proběhla už nespočetná spousta výstav. Jaké vás osobně nejvíce oslovily?

Za necelých dvacet let zde proběhlo již více než sto výstav. Mým životem se díky tomu mihla velká škála úžasných lidí. Počínaje paní Šimotovou, s níž jsem se měla možnost seznámit, s panem Hovadikem, který byl úžasný a bohužel již odešel – a velmi tady chybí. Protože on měl pohled globální. Veliká chyba tady v Čechách je, že nemáme globální rozhled. Jsou to žabomyši spory, které jsou všude v naší společnosti na všech úrovních. Ztrácí se původní smysl a úmysl konání.

To podstatné na mé práci v galerii je představovat výstavu, když přijdou návštěvníci všeho věkového spektra. Každého zajímá něco jiného. Galerie má velikou výhodu. Je v domě, který je natolik historicky zajímavý, že se lidé z jiných měst, nebo zahraničí, zastaví se zájem o samotnou stavbu.

Všechno je to v lidech a o přístupu. Když svou činnost budu brát jako mus, jako povinnost, tak nikdy nic nevytvořím. Problémů, které člověk řeší je strašně moc. Ale musíme se soustředit na to podstatné.

Děkuji vám za rozhovor a těším se na další setkání při příležitosti nové výstavy.

dotazovala se Iva Červinková

foto: Tomáš Vejmelka

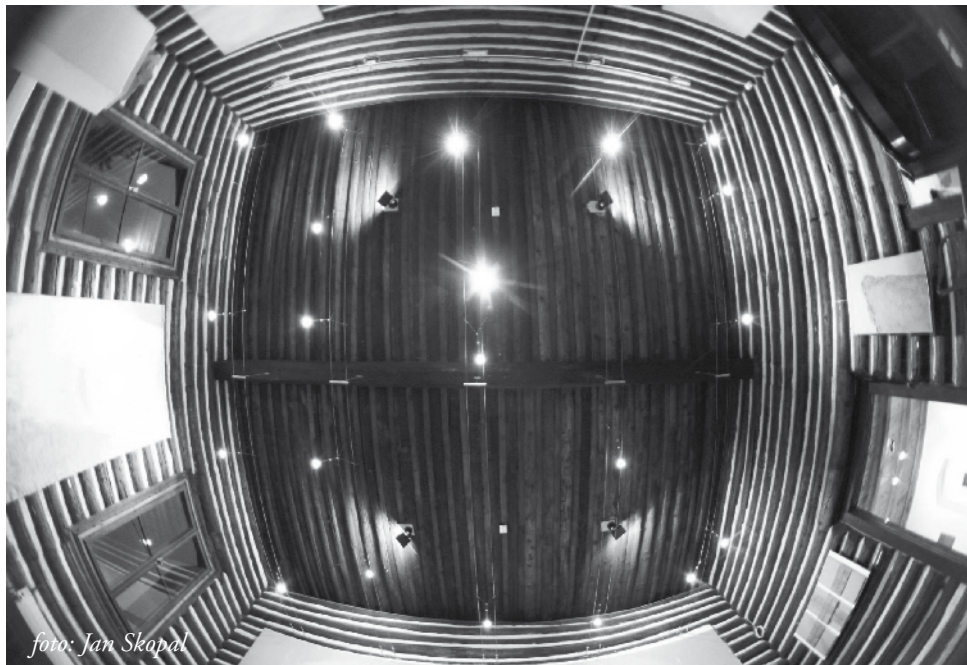

foto: Jan Skopal

Anna (Ruth) Žaludová

(*1994) studuje prvním rokem
na Akademii výtvarných umění
v Praze – Ateliér kresby, škola
Jiřího Petrboka

